

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben háshoz fordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 5 óráig és szombatnapok kivételével.

Eszközöltés és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

Amennyiben a kérésre visszaküldés vagy megőrzésre nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes számok ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD, május 31

Öngyilkos gyerekek.

Öngyilkos ember rokonszenvet nem érdemel. Aki az életet bármely okból magától eldobja, nem érdemeite azt meg. Az Isten szava az hozzánk, hogy küzdjünk, nem pedig, hogy fussunk és kétségbeesve önmagunk ellen fogjunk fegyvert.

Még visszataszítóbb, ha az öngyilkosságundort keltő bűnét diákember, értetlen gyerek követi el. Még azt sem tudja, mit tesz élni, és már eldobja magát az életet, mert hát neki szekundája van, vagy valóságban, vagy kilátásban.

Az elmúlt napokban nyolcz ilyen diák öngyilkosság történt hazánkban. Legutóbbi eset, mely csak kísérletnek maradt, a nagy feltűnést keltő kolozsvári eset volt. De ez némileg más lapra tartozik.

És dacára tanári és papi mivoltomnak, nem érzek sajnálkozást e haszontalan gyerekek fölött. Aki Isten kegyelmét magától visszautasítja, aki 18 évet megélt és még nem tanult meg tanulni és nem ismeri be, hogy az egyesnek kell az élethez alkalmazkodnia, nem pedig az életnek az egyes ember idegzetéhez, az nem érdemel helyet a harczoló emberiség diszes tömegében.

A sajnálat e meglagadásában azonban több van mégis a pedagógiai harag-

ból, mint az igazi felháborodásból. Tényleg valami kellemetlen levertség, bizonyos rosszul rejtegetett keserűség ül ki az ember arcára ezeknek az öngyilkos gyerekeknek a sirjánál.

Mert a hiba nem csak ő bennük van, nemcsak az ő könnyelműségük, sivár léhaságuk vezette őket revolver elé, hanem más okok is.

És ezeket az okokat szülők, tanárok és társadalom elháríthatnák, — ha akarnák. Csakhogy nem akarják és ez ami elkésérik és felháborít.

Általánosságban vádoló, mint tanár a szülőket, hogy gyermekeikkel nem foglalkoznak a hit és valláserkölciség szellemében. Sok háznál semmi valláserkölcsi nevelést, semmi irányítást egyáltalán nem kap az ifju. Ha egy szegény ügynök, a ki folyton uton van, nem nevelheti gyermekeit vallásosan, nem csoda. Nincs otthon. De mit szóljon az ember, ha keresztény családból való gyermek 11—12 éves és nem tudja a — keresztvetést.

Legfőbb vád éri jogosan az intelligens anyákat. Ezek felnőtt fiaiknak elnéznek, megengednek mindent. Pénzelik őket, hibáikat, mulasztásaikat dédelgetik, sokszor a tanárok ellen valósággal felizgatják őket. Mikor aztán baj van, az összes bálukat végig tánczolt urficskát tavasszal szekundák fenyegetik, nemcsak az atyák, hanem a mamák is sorban kilincselnek a tanároknál, irgalomért esedezve, elnézést, támogatást kérve, elismerést és

halát ígérve, sőt még pénzt is kínálva a kedves jó madárért. Igen, még pénzt is hoznak és hat évi tanárkodásom alatt már csinos kis összeget gyűjthettem volna magamnak, ha elfogadtam volna az állásomnak ezt az orozáttal — prostituálását. Oly szivesek, oly alázatosak, oly előzékenyek ezek az emberek vizsgálatok előtt, amily haláttalanok és gonoszok vizsgálatok után. Ezek és hasonlóak rontják meg a fiukat már az év folyamában.

De még többet rontanak a gyermekeken a hivatal nélküli korcsmaczégér professzorok. A tanárnak meg kell követelnie a növendéktől, hogy a tanulásra szánt időben tanulással foglalkozzék. Erről meggyőződni ezer módja van. Tesék tehát kellő szigorral eljárni. Igen, de ha tanítványaink között különbségeket teszünk, ur: származásnak, szépségnek, gazdagságnak igazolhatlan előnyöket biztosítunk, lehetetlen, hogy a növendékek igazságérzetét ne provokáljuk. Némely tanár oly kifejezéseket használ növendékeivel szemben, amelyeknek használataért növendékét ki kellene csapnia. Másik pedig elnéz a világon mindent, nem is fenyt, nem is büntet.

Megtölti növendékeit léhasággal, göggel és tudatlansággal. Némelyek a náluk lakókat kegyelik, védik, még az igazolhatlan esetekben is, a másoknál lakókat pedig, ahol csak lehet hajszoják. Mémelyek előtt, mihelyst tanárnál lakik valamely diák, azonnal el van ítélve, má-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Ki az adós?

Irta: Maurice Level.

Dolgozószobájában találtam, ahol éppen iratait rendezte. A szobában az a meghatározatlan illat terjengett, mely hidegen, szomoruan árad ki régi könyvekből és elszáradt virágokból.

Ő maga, akit néhány héttel ezelőtt még erősnek, fiatalnak és vidámnak láttam, szörnyen megöregedett. Haja a halántékán szinte fehér volt, arca beesett szeme homályos, színtelen, szájszegletei valami fáradt vonaglóssá torzulnak, ez volt, minden ami az ő jól ismert gunyos mosolyából megmaradt.

Tárt karral rohant felém. Mélyen megindulva rebegtem: Oh, szegény barátom!

Ekkor egyszerűen, anélkül, hogy arcának egy izma megrándult volna így szólt:

— Ugy van, nagyon boldogtalan vagyok

Hangja is megváltozott mintha elkopott volna.

Szegény barátom!

Helyet mutatott s ő maga a kályhához ült. A lángok vörös foltokat vetettek halovány arcára. Hallgatott, testét előregörnyesztette, könyökét térdére, állát tenyerébe támasztva.

Hogy a hallgatást megtörjem s valami közelebbit is megtudjak, kérdeztem tőle:

— Hogy történt a dolog? Hiszen mikor elutazott, egészen egészséges volt.

Várt néhány pillanatig, azután azon a fáradt hangján, mely úgy megrázott az elébb, így szólt:

— Algirban voltunk. Már vagy két hete volt, hogy haza kellett volna jönnünk, de az időjárás enyhe volt, jól éreztük magunkat s így az elutazását napról-napra halogattuk. Hétfőn délután rosszul érezte magát. Minthogy ilyen muló rosszul volt gyakori volt nála, nem aggasztott a dolog. Estefelé rosszabbodott az állapota... tíz óraker vége volt.

— Lehetséges? ... Oly gyorsan! ...

Lehajtotta fejét s csak annyit mondott: Igen. Azután újra hallgatásba merültünk.

Fagyosan, fájdalmasan, nyomasztóan nehezedett a csend ránk; végre újra megkérdeztem:

— Miért nem értesítettél mindjárt megérkezésedkor? Szívesen eljöttem volna hozzád... s a szegény kis aszszonyt örök nyugalma helyére kísértetem volna.

— Igaz... erre nem is gondoltam... Bocsáss meg...

Hallgatott. Fétem, hogy barátságunk dacára tolokodónak tetszem, fölkeltem s azt mondtam:

— Köszönöm.

Ülve maradt, kezemet az övében tartotta. Nagy könnyecseppek gördültek végig arcán. Egyszerre csak homlokához kapott s tisztább hangon, töredeztve mondta:

— Maradj... beszélnem kell veled.

Leszállt az alkonyat. A homályos szobában már csak a fénylő tárgyakat lehetett megkülönböztetni: a fényezett butorokat, a tükröt

Sirolin

Ennél az öregséget és a testelgyű, megmázteti a köhögést, vladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által sponda ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs).

„Roche”

Magyar orvosai rendelkezési és gyógyszerárak: Budapest, a központi kórházban és a központi kórházban.

sok meg a kosztostartó tanárokon, töltik ki idétlen bosszujokat, még akkor is, ha azok rá nem szolgáltak.

Hát mikor aztán arra van eset, hogy egyes tanárok ballépései az ifjak közt köztudomásúakká válnak! Mennyi borzalmas pedagógiai hibák történnek e téren?

Ki tudná előszámlálni.

Minden egyes tanári hiba valóságos magva az ifjuság erkölcsi szemetjének, a bűnök, a léhaságok garának! S ha aztán az így nőtt ifju a maga szellemi szegénységében és romlottságában nem lel más kibuvót, mint a revolver, hát mi is azon csodálkozni való?

Határozottan állítom, hogy minden növendék elzúllásában van valami része a tanárnak is.

Sem elnéző szemhuntyással, sem spártai kiméletlenséggel nem lehet mást növelni, mint öngyilkosjelölteket, pedagógiai macaronikat, melyek hosszuk, izetlenek és — végig üresek.

A leghibásabb mégis a léha társadalom. Ez a diáktól elvárja a jó modort, a cifrázkodást, a szerelmi kalandokat, az illusztrált lapoktól kezdve a botrányokig, megkövetelik a vezérszerepet, az udvarlást, a szereplés minden fajtát, sőt leülnek velük korcsmában és más lebulokban mulatni, bevezetve őket abba az »élet-be, amely azután revolverlövessel ér véget. — Ellenkezőleg másutt a diákból kiölnek minden önérzetet, képmutatóvá, szolgálalkúvé és aljaslelkű bizelgővé nevelik azt a szegény ifjut, akinek azután nincs sem modora, sem megjelenése, beszélni nem tud semmiről. Ezek a vizözön előtti pedagógusok szörnyet halnának, ha valamely növendékükkel az utcán kellene végigmenniök, vagy annak kezét nyújtaniök. Az ilyen jellemek azután, mihelyest kiszabadulnak kezeink alól, első dolognak tartják sa-

ját tanáraik meghurczolását szóban és írásban.

A felszeg társadalom jellemtelen szerencsevadászokat, szellemi proletárokat nevel.

Aki tehát indítatva érzi magát, hogy öngyilkos diák sirjánál beszédet mondjon, ne sirassa azt a szegény gyávát, hanem mutasson rá a szülők rossz példájára, a tanárok felszeg modorára és a társadalom erkölcsi rothadására.

Mert ezek miatt szaporodnak egyre jobban az öngyilkos gyerekek.

Gedeon.

A nemzetiségek és az indemnitás

A nemzetiségi képviselők új klubja a Váci-utca 10. számú házban van. Tegnap este a kör tagjai dr. Mihályi Tivadar elnöklété alatt több óráig tartó értekezletet tartottak, melyben a nemzetiségi képviselőknek a pénteken megkezdődő indemnítási vitában való magatartásával foglalkoztak. A megállapodás az, hogy a párt tagjai minél számosabban vegyenek részt a vitában s ennél az alkalommal juttassák a kormánynak és a törvényhozásnak tudomására kívánságaikat és vágyaikat, amelyek az állami élet minden terére vonatkoznak. A klub tagjai azonban hangsúlyozták, hogy ez nem jelenti az obstrukció kezdetét, hanem a nemzetiségi képviselők kötelességüknek tartják, hogy már az első alkalommal érdemleges vita keretében és a házszabályok határain belül álláspontjukat szigorúan körvonalazzák a kormánnyal szemben. Eppen ez okból a nemzetiségi képviselőknek semmi kifogásuk nem lesz az ellen, hogy az indemnitás elintézését esetleg éjjeli, vagy párhuzamos ülésekkel siettesse a Ház. Ez a híresztelés láthatólag még is csak gyöngéd célzás akar lenni holmi burkolt obstrukcióra. Majd elvállik, hány zsákkal telik.

Az új korszak.

A függetlenségi párt tegnap este 7 órától 10 óráig pártkonferenciát tartott. Ott volt: *Wekerle, Kossuth, Apponyi, Fekkefalussy, Sztéryni*. Elfogadták az indemnítást, az ujoncz-javaslatot. *Barabás* mandátumai közül a buda-

pest-erzsébetvárosi mellett döntöttek. Azt tartja meg, a másik kettőről lemond.

A kereskedelmi szerződések.

A képviselőház közgazdasági bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor *Batthyány* Tivadar gróf elnöklété alatt ülést tartott. A kormány képviselőjében *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter, *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter és *Sztéryni* József államtitkár, a földmívelésügyi miniszterium képviselőjében *Róth* Loránd osztálytanácsos vettek részt. Tárgyalás alá került a kereskedelmi miniszter törvényjavaslata, a gazdasági és kereskedelmi viszonyok rendezéséről. *Batthyány* Tivadar gróf a bizottságnak hosszú időn keresztül volt elnökét, *Andrássy* Tivadar grófot parentálta el meleg szavakkal. *Földes* Béla előadó utalt arra, hogy az előző kormány az állami életnek talán egyik ágában sem járt el oly rendkívül vakmerőséggel, mint a gazdasági kérdések nevezetesen a kereskedelmi szerződések terén. A nemzetnek nem volt alkalmá ezekhez a kérdésekhez hozzászólhatni.

Az előző kormány bizonyos tényleges állapotokat teremtett. Most az a feladat, hogy a tényleges állapotból átmenjünk a jogi állapotba. A leghelyesebb forma erre az volna, ha az összes, tényleg megkötött nemzetközi szerződések letárgyalatnának. A törvényjavaslathoz nem is célja, hogy ezt megakadályozza, mivel azonban a helyzet gyors intézkedést igényel, ezt másként megtenni nem lehet, mint úgy, hogy a törvényhozás felhatalmazza a kormányt a kötött szerződések érvényben tartására.

A javaslat a bizottságban közjogi és közgazdasági szempontból igen értékes vitát provokált, a melyekben részt vettek: *Kossuth* Ferencz, *Darányi* Ignác, *Nagy* Ferencz, továbbá *Lázár* Pál, *Kelemen* Samu, *Lengyel* Zoltán és *Ság* Manó. Miután a bizottságban azokat az aggályokat, mintha a törvényhozás itt olyan javaslatokat szavazna meg, amelyeknek tartalmát nem ismeri, sikertült eloszlatni,

és az árnyékban az ő arca is halvány elmosódó foltnak látszott, melyben a szemek sem voltak kivehetők, mert lesütötte szempilláit, mintha minél jobban akarna álmodozásaiba temetkezni.

— Gyujtassak világot? — kérdezte tőlem.

— Nem kell

Ujra felegyenesedett székében és anélkül, hogy felém fordult volna, szemét állhatatosan a kályha melletti szénre szegezve, így szólt:

— Hallgass hát ide . . . Te vagy a legregibb . . . legjobb barátom . . . neked elmondom, el kell mondanom.

Tudod, hogyan nősültem . . . szüleim hevesen elleneztek, erős harcot kellett vívnom . . . törvény elé idézést . . . mind azt az ocsmányságot tudod, amire kényszerítettek, csak hogy megkaphassam feleségemet. Azt is tudod, hogy egy garas hozományt sem kaptam, sőt még apósom adósságait is ki kellett fizetnem . . . de volt huszezer frank évi járadékom, szabadon rendelkezhettem vele . . . s ez elég volt . . . aztán meg — szerettem.

— Te bizonyára azt hitted — hisz mindenki azt hitte — hogy a bevégzett tény, a

házasságom lefegyverezte családomat. Egy csöppet sem; ellenkezőleg, versenyt figyelmeztettek feleségem pazar kiadásaira, fényűző életmódjára, mely sehogy sem volt összeegyeztethető az évi jövedelemmel. Persze, nem akartam észre térni . . . költsékes volt, Istenem, hát oly nagy bűn az . . .

És aztán . . . szerettem. Kétszer-háromszor mégis szeliden figyelmeztettem:

— Kissé okosabban kell élnünk kedvesem nem vagyunk valami gazdagok.

Aztán azonban oly öröm sngárgzott szeméből, ha új ruhát vagy új kalapot kapott, hogy azinte haragudtam magamra s azt mondtam neki:

— No, kis szeleburdi ha nem lesz több pénzünk, nem lesz majd új ruhád.

Alapjában véve — gondoltam azt a kis örömet mért ne nyujtanám neki cserébe azon botdósgáért, amelyet nekem szerez.

És aztán . . . szerettem.

Említettem már neked, milyen fizikai és erkölcsi kimerültségben voltam mikor Párisból visszatértem. Bezárkóztam a házamba s senkivel sem érintkeztem. Egy ilyen napon amikor

így önként raboskodtam, nem tudom mi birt arra a gondolatra, hogy megnézem mindazt a drága dolgot, ami az övé. Kinyitottam öltözőjében a szekrényeket s ekkor ruha, fehérműkalap és lábbeli egész tömege tárult szemem elé. Az ész, a hideg ész sohasem veszti el jogát. Mikor első izgalomból magamhoz tértem, megfontoltam, hogy mindez a sok apró, most értéktelen fényűzési ciklik óriási összegekbe kerülhetett. Mindent gondosabban szemügyre vettem minden nagy üzletekből származott. Minden darabon ezt olvastam: rué de la Paix. Gondolatban végigtutottam, mennyi pénzt adtam neki házasságunk első évében. Ami itt előttem volt, tizszer annyiba kerülhetett. Amennyire férfi az ilyesmiket felbecsülheti, százezer frankon felüli összeget számoltam össze, szomoruan mentem vissza szobámba de esküszöm, sem keserőséget, sem szemrehányást nem éreztem, csak régi szelid figyelmeztetésemre gondoltam megint.

Össze állítottam a szállítók jegyzékét — lehettek vagy tizenötven — és valamennyinek ugyanazt a levelet irtam, kértem, küldjék el feleségem számláját, sörgösen elakarok utazni és előbb ki szeretném fizetni a számlákat. Nagy

A Mezei-féle

női- férfi- és gyermekdivat üzlet áruraktárának eladása

megkezdődött.

Sas-szálloda épületében.

Berendezés eladó.

a javaslatot általánosságban elfogadták. Majd többek hozzájárulása után, kisebb sziláris módosításokkal részleteiben is. A bizottság azután a vámtarifa előadásával *Laehne* Hugót, az állat-egészségügyi egyezmények előadásával *Teleki* Arvéd grófot és a kereskedelmi szerződések előadásával *Szilassy* Zoltánt bizta meg.

† Dr Persz Adolf.

Alig két hónapja, hogy elvesztette jogakadémiánk az oly tragikus véget ért Szolcsányi profeszort, ismét gyászlobogó került az akadémia ormára hirdelve a gyászt és veszteséget, mit *Persz* Adolf dr hirtelen halála hozott reá.

Ez a váratlan és sajnálatra méltó gyászlapunkat is közelről érinti, mert az elhunyt volt a Tiszántulnak első szerkesztője. Tizenkét esztendővel ezelőtt az ő nevével indult pályafutására lapunk. Ő írta a remek első cikkét, ő állította össze programját, ő szerezte az első munkatársakat. Nem sokáig, mindössze egy évig és egy hónapig volt vezére szerkesztőségünknek, de azóta is hű maradt ez irányhoz, melyet inaugurált és az az érdem, melyet a szervezés munkájával a legnehezebb időben szerzett, az elismerés, hála és kegyelet érzelmeit fakasztja szívünkben ravatalánál. Az eszmék nyomán, melyeket lapunkban hirdetett, egyre nő a tábor, melynek előharcosa volt.

Mint tanár, egyike volt a leglekiismeretesebbeknek. Szaktárgyait, a jogtörténetet és az egyházjogot ritka alaposággal adta elő. Előadásába mindig tudott szellemességet, eredetiséget önteni, úgy hogy őt hallgatni mindig élvezet volt.

Mint a Szigligeti-Társaság tagja is több felolvasással szerepelt, általános elismerést aratva. Legjobb sikere az volt, mikor pár évvel ezelőtt az akkoriban felburjánzó Somló-Pikler-féle hazafiatalan irány ellen a jogakadémia megnyitó ünnepélyén szellemes, ötletekkel, ragyogó előadást tartott. Sújtó kritikája, melyben az egé-

ék volt ez a vagyonomba, de tehettem más-ként?

Másnap reggel egy választ kaptam, egy divatárusnő írta. Feleségem nem tartozik, amit vett, készpénzben kifizette. Nem tulajdonítottam a dolognak fontosságot. Este másik levél jött. Egy cipészről, ennél sem volt feleségemnek adóssága. Két napra rá egy szabó írt, akinek nevét vagy tizenöt ruhán olvastam.

Semmivel sem tartozott a feleségem, vagy valami jelentéktelen összeggel, talán száz frankkal. Nem értem a dolgot. Kutattam fiókomban, elővettem számláimat. Vagy tizezer frankot adtam feleségemnek ruhára. Ez a cég maga több mint kétszáz forintot készített neki. Mi ez? . . . Odatelefonáltam:

— Nézzék meg még egyszer a könyveket. Tán tévedtek.

Néhány pillanat múlva jön a válasz: Nem, uram. A dolog rendben van: százhusz frank . . . egy átalakítás.

Érthetetlen volt. A legközelebbi tételnél épp úgy volt. Seukinek sem tartozott. Sem a szucsnek, sem a fehérvarró cégnek, senkinek.

És akkor tudtam meg, hogy a kit én pazarlónak tartottam, a kit a családom elitelt, az a nő — titokban festegetet s abból a pénzből ruházkodott. Büszkébb volt, hogy sem rám ssoruljon.

Asszony volt férfi lélekkel. S úgy éreztem mintha én volnék adósa.

szet »gyermekes fogzásának« nevezte, szálló igévé lett az egész ország sajtójában nagy hullámokat vert fel, sok heves támadásnak téve ki az egyenes, szókimondó tudóst, a kinek nevével országsszerte ismertté tette az eset.

Pedig Persztől minden távolabb állott, mint a reklám. Csöndben munkálkodott és élt tudományának és családjának. Hosszu és tevékeny pályára tekinthetett vissza. A hatvanas években, még a helytartótanácsnál kezdte pályáját, majd Székesfehérvárra, később az akkor fennállott nagyszabeni jogakadémián tanított. Innen került Nagyváradra.

Betegsége régóta lappongva ásta alá szerzetét, de azért senki sem várta a katasztrófa ily hirtelen bekövetkezését. Evekkel ezelőtt szédülései voltak, de azok mostanában elmúltak.

Tegnapelőtt még előadást tartott és kollokváltatott, bár némi rosszulról panaszkodott. Tegnap délelőtt a vinczellérjével városi lakásán rendeztetett egyetmást, aztán kiment a vasúti állomásra, ahol Nagyszabenzől hazajött nejével találkozott s együtt mentek ki szállójukba. Kedélyesen diskuráltak, de mikor Németh Sándor szállójához értek, Persz hirtelen abbahagyta a beszélgetést.

— Most hallgassunk, szól, hegynek haladva nem jó beszélni.

Már akkor rosszul kezdte magát érezni. Alig értek fel a pajtába, szólanul összeesett. Neje, kint nyaraló Aranka leánya és veje, Benkő Ernő törvényszéki jegyző rémültem siettek segítségére, de hiába. Persz nem tért magához s rövid idő múlva megszűnt szive dobogni. Szívszélhűdés érte. Az előhívott orvos már csak a halál beálltát tudta konstatálni.

A család tagjait rettenetesen lesújtotta a tragikus eset; neje el nem akarta hinni, többeket pedig csak órák múlva sikerült értesíteni. A városban lassan terjedt el a hír, mindentelé nagy megdöbbenést keltve. A jogakadémiára s azokra az egyesületekre, a melyeknek az elhunyt tagja volt, kitérték a gyászlobogót.

A jogakadémia tanári kara a következő gyászjelentést adta ki:

A nagyvárad kir. kath. jogakadémia tanári kara mély fájdalommal tudatja szeretett kartársának *Persz* Adolf bölcséleti és jogtudor, köz- és váltó-ügyvéd, ny. r. tanárnak f. 1906. évi május hó 31-én, él-tének 64-ik, tanárkodása 31-ik évében, szívszélhűdés okozta gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei 1906. évi június hó 2-án d. e. fél 10 órakor fog a Szaniszló-utca 60. sz. alatti gyászházba a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint a várad-olaszi-i sírkertben eltemettetni. Nagyvárad, 1906. jun. 1. Az örök világosság fényeskedjék neki.

A család gyászjelentése a következő:

Alulírottak mély fájdalommal tudatják a legjobb férj, apa, nagypapa, sógor és rokonnak dr *Persz* Adolf bölcsészeti és jogtudor, köz- és váltó ügyvéd, nyilvános rendes jogtanár f. hó 31-én délután 1 órakor életének 64-ik, boldog házassága 42-ik évében szívszélhűdésben jobblétre szenderült. A megboldogult halott földi maradványai június hó 2-án délelőtt fél 10 órakor fognak Szaniszló-utca 60. számú gyászháznál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a várad-olaszi-i plébánia templomban tartandó engesztelő szentmise-áldozat bemutatása után nagyvárad olasz-i sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. — Mely végtisztségtételre az elhunyt rokonai, kartársai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1906. május hó 31-én. Az örök világosság fényeskedjék neki. Dr *Persz* Adolfné, szül. *Lakos* Beatrix neje, *Persz* Jolán férj. *Győry* Ignáczné, *Persz* Katalin, férj.

Bod Péterné, *Persz* Aranka, férj. *Benkő* Ernőné, *Persz* Ferencz, gyermekei: *Győry* Ignác, *Bod* Péter, *Benkő* Ernő vejei. *Győry* László, *Győry* Barna, *Győry* András, *Bod* Piroška, *Benkő* Ernő, *Benkő* Aranka, *Mayer* Károly, *Mayer* Emil unokái. *Lakos* Katalin, *Lakos* Imre és neje, *Lakos* Alajos neje és gyermekei, *Lakos* Magdaléna, férj. *Müller* Adámné, *Müller* Adám sógorai és sógornői. *Benkő* Gyula és neje, *Fehér* Róza nászok.

UJDONSÁGOK.

Pataky Arnold dr promóciója.

Fényes ünnepek keretében avattak föl tegnap délelőtt 11 órakor a budapesti központi egyetemen három *sub auspiciis regis* doktort. A promóció, mint már jeleztük a nagyvárad egyházmegyét ezuttal közelről érdeklí, miután a hittudományok doktora, akit fölavattak, tudvalevőleg pulyoni *Pataky* Arnold az egyházmegye áldozópapja, püspöki aktuárius volt. A ritka ünnep alkalmából a tudományegyetem épületére kitérték a trikolor. Az egyetem dísztermében nagyszámu előkelő közönség foglalt helyet, a karzatokat az egyetemi polgárság lepte el sűrű rajokban.

A király képviseletében *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszter jelent meg, akit beléptekor lelkesen megéljeneztek. *Láng* Lajos az egyetem rektora üdvözölte. A tudor avatottak *Pataky* Arnold hittudományi doktorjelölttel egyidejűleg *Semsey* Róbert államtudományi és *Szabó* Imre Dezső bölcsészettudományi doktorjelöltek voltak. — A hittudományi kar dékánja szives szavakkal szólott *Pataky*hoz, kiemelve képzettségét, tudását. *Pataky* disszertációjából »Az ujszövetségi kánon történetéről« olvasott föl egy részletet, mire lelkesen megéljenezték. Majd az államtudományi és bölcsészeti doktorjelöltek üdvözlése és disszertáció-olvasása következett. Végezetül a doktorrá fogadás.

Apponyi kultuszminiszter szép beszéd kíséretében huzta az új doktorok ujjára a király gyűrűjét.

Rámutattunk már lapunkban arra a nagy tisztességre, amely ebben a ritka királyi kiténtetésben *Pataky* dr személye után az egyházmegyei klerusi osztályrésze lett. Adja Isten hogy az új teologus szép tudását egyházának, hazájának, egyházmegyéjének diszére, javára kamatoztathassa.

Nagyvárad—Püspökfürdő—Félfürdő.

		Személyvonat				
Nagyvárad állomás	ind.	8.08	10.05	2.26	4.44	8.44
Várad-Velence	>	8.12	10.15	2.38	4.55	8.55
Rontó	>	8.28	10.29	2.52	5.09	9.08
Püspökfürdő	>	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Félfürdő	érk.	8.50	10.52	3.14	5.31	9.30

Félfürdő—Püspökfürdő—Nagyvárad.

		Személyvonat				
Püspökfürdő	ind.	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Félfürdő	>	8.55	10.57	3.19	5.34	9.34
Rontó	>	9.02	11.04	3.26	5.51	9.41
Várad-Velence	>	9.15	11.17	3.39	5.54	9.55
Nagyvárad állomás	érk.	9.25	11.27	3.49	6.04	10.55

Az indulási és érkezési adatok középeurópai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő tekete számokkal van jelölve.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket a lehető legelőbb beküldjék, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Laurán nagyprépost üdvözlése.**

Laurán Ágoston pápai praelátus kinevezése gör. kath. nagypréposttá városszerzte őszinte örömet keltett. A köztiszteletben álló jeles főpapot kitüntetésé alkalmából tegnap elárasszatták az üdvözlésekkel. Az elsők közt volt dr Radu Demeter gör. kath. megyéspüspök, továbbá Vinkler József v. püspök stb.

* **Apáczák beöltözése.**

Lélekemelő ünnepség színhelye volt tegnap szent Angelának, az Orsolyiták alapítónőjének napján az Orsolya-templom. A rend tagjai sorába az ünnepi alkalmal az Urnak négy lelkes, buzgó szolgálója lépett. Sinkovich Stefánia Ernesztina, Koncz Lujza Antonia, Fischer Teréz Konstanca és Heinrich Mária Szalézia. Az Ur Jézus szeplőtelen lelkü jegyesei lettek az új szerzetesnők, akik a gondjaikra bizott leánynemzedék vallásos, hazafias nevelésében kívánják eltölteni életüket a szentelt falak közt. A beöltözés meghatározó szertartása szentbeszéddel kezdődött, amelyet Makucz Ernő a zárda lelkésze mondott. A szent misét és az azt követő beöltöztetési szertartást Vinkler József v. püspök végezte fényes segédlettel.

* **Krisztusrend vitéze az aradi vértanúk közt.** Kiss Ernő tábornok nagybecskereki szobrának minapi leleplezése alkalmából Magyary Pál nagybecskereki plébános a «Torontál» című lapba cikket írt, melyben elmondja, hogy Kiss Ernő tábornok a legmagasabb egyházi kitüntetésnek, a Krisztus-rendnek volt vitéze. Az aranygyapjas renddel ugyiszólván egyenrangú kitüntetés, melyet a pápa csak uralkodóknak szokott adományozni. Lonovics csanádi püspök, aki Rómában az időtájt elhatározó tekintélyvel bírt, eszközölte ki XVI. Gergely pápától az akkor még őrnagy Kiss Ernő számára. Mély vallásosságán és az egyház körül való lelkes tevékenységén kívül a későbbi aradi vértanú az tette méltóvá a Szentatya figyelmére, hogy 1814-ben VII. Pius pápát ő kísérte vissza a hosszú francia fogságból az örök városba és az akkori olaszországi zavarok lecsendesítésében is erős része volt. Már VII. Pius pápa is egy nagyértékű hadizászlót ajándékozott hősi kísérőjének. A Krisztus-rend vitézét XVI. Gergely pápa avatta Kiss Ernőt, aki mindig a legnagyobb büszkeséggel viselte a tündüklő aranylánczou függő koronát latin keresztet, sőt midőn ezredes korában válogatott vitézei élén Ernő Ágost hannoveri király előtt megjelent, a rend fényes öltözetét vette magára. Kegyura volt Kiss Ernő az eleméri és ernestházai katolikus egyházaknak is s az ottani hívek lelke és anyagi érdekeit teljes életében nagyon szíven viselte. Vallási erényeiben a hős vártanú épp oly nagy volt, mint aminő önfeláldozó a haza szeretetében s az érte való oroszláni küzdelemben.

* **Névváltoztatás.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Tillmann Béla esztergom megyeházmegyei áldozópap, az Alkotmány felelős szerkesztője nevét Turira változtatta. Mint a katolikus olvasóközönség előtt ismeretes, érdemes író és hírlapíró társunknak régi irodalmi neve az, amelyet most vezetéknevűl is fölvet.

* **Kinevezések a városnál.** Glatz Antal főispán tegnap töltötte be a Nagyváradi városnál üresedésben levő két közigazgatási gyakoronoki állást s ezen állásokra Nizsalovszky Sándor és Hering Sándor végzett joghallgatókat nevezte ki.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra tegnap Peiser Károlyné földi maradványait. Lombos fák alatt állították fel a katalokot, a mely előtt a gyászszertartást Lopussny Gyula végezte segédlettel. A koporsó körül megjelent a püspökség és a káptalan tisztikara, a nagyvárad mérnökök és építésszek, továbbá Nagyváradi számos előkelő családja s nem maradt szem szárazon, mikor a nyolcz zokogó árvát az édes anya koporsója előtt látták. A beszentelés után megindult a gyászmenet; elől a koszoruk alatt roskadozó külön koszorukocsi haladt. Koszorut helyeztek a koporsóra a családtagokon kívül a mérnök-és építész-egylet, a püspöki uradalom tisztikara és számos ismerős család. A megboldogultnak földi maradványait az olaszii temetőben helyezték örök nyugalomra, a feltámadás szent jele alatt. A temetést Germán Károly «Kegyelet» temetkezési intézete rendezte.

* **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** A városi tisztviselők fizetésrendezése ügyében készült javaslatot holnap, szombaton délután tárgyalja a pénzügyi szakbizottság. A városi tanács tegnap tárgyalta a kérdést s hirszerint az előbbi javaslatot akként módosította, hogy az 1200 koronáig terjedő fizetésű tisztviselők és alkalmazottak már a fizetésrendezés életbe lépésekor a felemelt összeget egészben megkapják, nem pedig csak bizonyos százalékát a javaslatnak. Ez az álláspont minden esetre igazságos is, mert első sorban ezeknek a szegény embereknek van szükségük a segítségre. A fizetésrendezés kérdésevel a lapok különböző szempontokból foglalkoztak. Erre nézve a következő két nyilatkozat közlésére kértünk fel:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A «Nagyváradi» című napilap mai számában «Fizetésrendezés hullámai» cím alatt megjelent közlemény személyemmel oly alakban és hangon foglalkozik, mely már btkv. 359. §-ába ütközött vétség s így arra méltó választ adni csak a bíróság hivatott. Miért is az ebben foglalt és minden alapot nélkülöző vádakra nem tartom méltónak reflektálni. Azonban a városi tisztviselők és összes alkalmazottak fizetésrendezésének jól fel fogott érdekében kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a fizetésrendezési tervezet előkészítésénél nem a jogos igények elnyomása vezette a város polgármesterét és tanácsát, hanem a jogos igények méltó és igazságos kielégítése. Erre vall az a közismert tény, hogy a tisztviselők és alkalmazottak minden egyes csoportja meg lett hallgatva s az előadott méltányos panaszok, kívánságok még a tervezet beterjesztése előtt orvosoltattak. Az igazság érdekében tisztelettel kérem jelen soraim közlését. Nagyváradi, 1906. évi május hó 31-én. Juricskay Barna, városi II. aljegyző.

Tekintetes Szerkesztő Ur! A Nagyváradi mai számában megjelent «A fizetésrendezés hullámai» című cikkben Juricskay Barna városi II. aljegyző azzal van vádolva, hogy Rimler Károly polgármester utasítására hétfőn egész nap hivatalról-hivatalra járt a fizetésrendezési tervezet igazságtalanságai miatt forrongó kis tisztviselők vezetőinek kipuhatólása végett. Erre nézve collegiálitási kötelességünknek tartjuk nyilatkoztatni, hogy Juricskaynak semmiféle puhatolódzási ténykedéseiről tudomásunk nincsen s őt különben sem annak az egyének ismerjük, aki a fizetésrendezés során megnyilatkozó bármely kívánság erőszakos elnyomására törekedne, avagy e célra csak eszközül is engedné magát felhasználtatni. Nagyváradi, 1906. május 31. Tisztelettel: a kórh. és illet. ügyosztály nevében: Molnár János fogalmazó; a rendőrség kis tisztviselői nevében: Réz r. biztos; a v. adóhivatal személyzete nevében: Kopócsy Endre számtiszt; a kezelő személyzet képviselőjében: Kelepecs Dezső irodaigazgató.

* **Uj folyóirat.** Láng József nyomdátulajdonos bejelentette a polgármesteri hivatalban, hogy «Amateur Utmutató» címmel fényképészeti folyóiratot ad ki, amelyet Ruzsicska Gyula debreczeni lakos szerkeszt.

* **Tíz éves találkozó.** Felhívom mindazon volt osztálytársaimat, akik a nagyvárad prepontrei rend által vezetett főgymnasiumban 1896. tanévben érettségi vizsgálatot tettek, hogy az általuk 1896 május hó 10-én aláírt «Emléklap» értelmében 1906. évi jun. hó 29-én d. e. 8 órakor a VIII. osztály tantermében összejönni sziveskedjenek. Felekérem továbbá osztálytársaimat, hogy megjelenésükről, avagy netaláni elmaradásukról engem jun. hó 20-ig írásban értesítsenek. Dr Bárdos Imre ügyvéd Nagyváradon.

* **Böhm György elhunyt.** Egy érdemes, derék öreg ur haláláról mély részvétet vettük a gyászhiert. Böhm György káptalani uradalmi erdőgondnok tegnap éjjel, hosszas és kínos szenvedés után, élete 73 ik évében jobblétre szenderült. Családja a legnagyobb odaadással gondozta súlyos betegségében, de szeretteinek odaadó ápolása és az orvosi tudomány nem bírta legyőzni a pusztító betegséget. Az elhunytat nemcsak Nagyváradon, hanem megyeszerte széles körben ismerték s becsülték. Elhunytat szerető családján kívül nagyon számos előkelő rokonság gyászolja. Temetése ma, június 1-én délután 3 és fél órakor megy végbe a rontói tisztikárnál. A családi gyászjelentés a következő:

Özvegy Böhm Györgyné, született Mayercsák Etelka a maga és leánya Adél, Böhm Cajetan Felix és családja, özv. Böhm Manoné, özv. Böhm Ferenczné és családja, Mayercsák Vilma a maguk és a többi rokonok nevében is az őszinte szeretet fájdalommal tudatják a páratlan jó férj, apa, testvér, nagybátya, sógor és rokonnak Böhm György nagyvárad i. szert. káptalani urad. erdőgondnoknak folyó hó 30-án, este 11 és fél órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségeknél ájtatos felvétele után, életének 73-ik, házasságának 21-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei június hó 1-én, délután 3 és fél órakor fognak a rontói tisztikárnál a gör. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a peczeszentmártoni sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent miséáldozat pedig június hó 2-án, reggel 9 órakor fog a peczeszentmártoni plébáni-templomban az Egek Urának bemutatatni, mely végtisztelességtételre az elhunytak rokonai, barátai és kartársai tisztelettel meghívottak. Rontó, 1906. május 30. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **A gimnázisták majálisát** tegnap tartották meg a premontrei rend tulajdonát képező Félix-fürdőben. Reggel 8 órakor 76 rendezés és 24 póttag vonult ki a gimnázium épül tőből dr Pácz Sándor helyettes-igazgató, Szilágyi Dózsa és Ernyi Gilbert tanárok vezetése mellett a nagyalállomásra, hol Várad i főnök helyettes három kocsit bocsátott a kis diákok rendelkezésére. A Félix-fürdőbe érve hosszú terített asztal várta a diákokat. Egy-egy villásreggeli után kezdődött a kirándulás. Egyik csapatot Szilágyi Dózsa, másikat Ernyi Gilbert tanárok vezették más-más irányban; játékokra, sétára. A harmadik csapat fürdött, csolnakázott, kifutózott. Déli 12 órakor volt az ebéd, dr Pácz Sándor az óhajtásokat hallgatta és teljesítette, a tanárok pedig a kis diákok közt ülve velük együtt ebédeltek. Ebéd után újabb kirándulások, délután fél 3 órától 4-ig tornamutatványok szórakoztatták a fürdő közönségét. A kimenatográf elevenségével végzett játékok hangos kacaját idéztek elő. A sok gyermek példás pontossággal hallgatott a tornatanár vezényszavára. A változatos játékok közepén odasug dr Pácz Sándor a tornatanárnak, hogy az uzsonna az asztalon van. E sugás után következett a legmeglepőbb torna-

gyakorlat. — Most jön egy új játék az évverseny. Aki leghamarabb asztalhoz ül az kap jutalmat. Három pillanat sem telt el s a játéktéren csak a nevető közönség maradt. Komzsik Alajos bérlő és neje oly villásuzsonnát táltattak a hosszú asztalra, hogy a diákszem is nagyot nézett a pecsenye-tömkelegen. A felszolgáló személyzet pontosan kínál minden diákot. Pompásan voltak ellátva a kis diákok. Kitűnően bevált dr. Pácz Sándor amaz intézkedése, (ami eddig nem volt divatban, hogy d. u. 4 órakor pecsenyét kapjanak a diákok. Táncz nem volt az igaz. Amde jókedvű, jóízű volt az igaz. Fél hat órakor egy daloló, nevető gyermektömeget szállított haza a fürdővonat. A gyermektömeg nem a diákéleten, de az egész életen át el nem feleli ezt a napot. Meleg kedély sugárzott minden arczról. A három tanár eleven kedélye boldoggá tette az ifjuságot.

* **A tücsök pnsztitása.** Említettük, hogy a m. kir. állami rovar-tani intézet kérdést intézett Nagyvárad városához, hogy a hegyen minő kárt tett a fekete tücsök. Márkus János hegybíró már betérjlesztette jelentését, amely szerint a sok fekete tücsök nem ugyan általában az egész nagyvárad hegyen, de szórva-nyosan 74 szőlőben volt s különösen a déli fekvésű száraz és keménytalajú szőlőkben a már kifakadt birsot, amelyben a termés képződni szokott, egészen lerágta. A hivatalos vizsgálat szerint a már termő 972 kat. hold területből mintegy 315 hold remélhető terméséből, — a meg nem lepott szőlőkhez viszonyítva — mintegy 75 százalék kárt okozott. A homokos, nyirkos talajú szőlőkben s a meg-erősödött lombzatban a tücsök nem tett kárt. A lerágott csapok újra szépen kihajtottak, de ez évben már nem hoznak termést.

* **A közsenedháborító katonák.** Folyó hó 30-án éjjel a Kert-utcán K. Mók István és Sós István 7-ik huszárezred 3-ik századában szolgáló közsenedek az utcát végig kiabálva, az őket csendre intő rendőrt szidalmazták, majd pedig a Szacs-vay-utcán levő utcaajtókat döngetve Brunth Sámuelné ablakát beverték. Nevezett katonák megbüntetésére végett illetékes helyen a feljelentés megtétt.

x **A FÁBRI TESTVÉREK-féle** divat-áru üzletbe, Fő-utca Moskovits palota rendkívüli leszállított árak mellett adatnak el *férfi és fiú ingek, gallérok, kékzölök, finom kalapok, cipők, nyakkendők, harisnyák, vásznak, sifonok, zsebkendők* és sokféle divatáru és piperecikkek. Igazán olcsó alkalmi vétel.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése.

A tegnapi tartotta utolsó előtti ülését a községi iskolaszék, amelynek mandátuma a jövő hó végén jár le. A tegnapi iskolaszéki ülés fél nyolcz óráig tartott s a tárgysorozatnak csak felét végezték el. A másik felét a következő iskolaszéki ülésre halasztották s a sürgősebb ügyek elintézésével az elnökséget bizták meg.

A tegnapi gyűlés tárgysorozatán két olyan dolgot vetett el az iskolaszék, a mely mellett a tantestület állást foglalt. Ebből korántsem lehet azt következtetni, hogy a községi iskolák tanítói kara helytelen halározatokat hozott legfeljebb azt a sajnálatos körülményt lehet konstatálni, amit maga az elnökölő polgármester is mellékesen jegyzett meg, hogy a tantestület igazgatói és képviselői a gyűlésen oly csekély számban jelentek meg, hogy érveléseiket nem védelmezheték a jóval nagyobb számú tagokkal szemben. Nekünk nehéz volna ebben a kérdésben dönteni, hogy melyik helyesebb dolog, nem is czélunk, de hisszük, hogy amit tanügyi dolgokban szakferfiak határoztak, talán fontosabb, mint az, amelyet csak hozzászólások után alkotnak meg.

Elég csak azt konstatálnunk, hogy a fontos csütörtöki szünnap ügyében nyolcz szavazat állott hat szavazattal szemben, s így a csütörtöki szünnap elvetése jutott érvényre. Ebből a tantestület levonhatja magának azt a következtetést, hogy ha valami mellett állást foglal, vezetői s képviselői által igyekezzenek annak érvényt szerezni.

A gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

A gyűlésen Rimler Károly elnöklete alatt jelen voltak:

Dr. Adorján Armin, Auspitz Adolf, Beczkai Lajos, Bordé Ferencz, dr. Döry Ferencz, Ficzek Lajos, Gábel Jakab, dr. Grósz Menyhért, Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza, Huzella Gyula, dr. Radó Ignác, Rimler Károly, Sipos Orbán, Váradi Mór, dr. Baróthy Akos, dr. Kecskeméthy Lipót, Materni Imre, Ragány János, Réz Mihály, Sulyok István, Winkler Lajos, Bittó János, Katonáné T. Róza, Mártonfy Zoltán, Rechtené B. Zsófia, Tóth Mariska, Szabó Ilona, Szabó Sándor és Tóth Mariska.

Az elnöki bejelentések kapcsán az elnök Papp Emerentia és Istvánfy József haláláról emlékezik meg. Jelenti, hogy helyeiket ideiglenesen Liposey József és Keledy Margit okleveles tanítóval, illetve tanítónővel töltötte be.

Azután megállapították, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően a helyettesítő tanítók napidija 3 kor. Akik egész hónapon át helyettesítenek, azoknak díját elemi iskoláknál 80, a polgári iskoláknál 100 koronában állapították meg.

Horváth István tanfolyamára a főmutatott eredmény megvizsgálására 4 tagu bizottságot küldtek ki.

Az Istvánfy József és Papp Emerentia elhalálása, Sráder Friderika nyngdíjba vonulása alkalmából megüresedett összesen három elemi iskolai állásra — a polgári fiúiskolánál két tanári állásra a pályázat meghirdetését határozták, kimondotta az iskolaszék azt is, hogy az elemi iskolánál két férfit és egy nőt választ be.

A polgári leányiskola beadványa, mely a érdemsorozatnak az értesítőkből való kihagyását javasolja, hosszas vitát provokált. A több mint másfél órát igénybe vevő vita vég-eredményeként kimondották, hogy az értesítőkből az érdemsorozatokat kihagyják. Ha ez a rendszer a jövőben helytelennek bizonyulna, módjában lesz az iskolaszéknek ezt a határozatát megváltoztatni.

A főszámvevő betérjlesztette a jövő tanévi költségvetést. Rámutat a rohamos fejlődésre s arra a körülményre, hogy nagyon sok tenni valója van még a városnak az iskolák körül, a mit a város anyagi körülményei most meg nem engednek. Azonban vannak olyan szükségletek, amelyeket halasztani nem lehet. Így a széles-utcai iskolának kibővítése, a vitéz-utcai iskola fölépítése, 12 állás rendszeresítése halasztást tovább nem szenvedhet. A költségvetés keretébe fölvettek 1000 koronát a Szűts Izsó rajzoktatási vezértonalának az elemi iskolákba való bevezetésére.

A vizsgálatokat az elemi iskoláiban június 18—22. napjaiban tartják meg. A csütörtöki szünnap kérdése fölött heves csata fejlődött ki. Dr. Döri, Bordé, Materny, Gábel, dr. Grósz, Réz Mihály pro és contra véleményeinek elhangzása után elnök szavazás alá bocsátotta a kérdést. Nyolcz szavazattal hat ellenében (mert már akkor fél nyolcz volt s a tagok nagyobb része eltávozott) a csütörtöki szünnapnak szerda és szombat délutánra való áttételét határozták. — dy.

Vizsgálatok a nagyvárad felső kereskedelmi iskolában. Június hó 5-én, 6-án és 7-én a magánvizsgálatok írásbeli része. 9-én a magánvizsgálatok szóbeli része. 10-én, 11-én és 12-én érettségi szóbeli vizsgálatok. 15-én, pénteken német társalgó gyakorlatok az alsó és középső osztályban. 18-án, hétfőn magyar, német és francia nyelv az alsó osztályban. Keresk. számtan, mennyiségtan és irodai munkálatok a középső osztályban. 19-én, kedden gyors- és gépirás az alsó és középső osztályban. 20-án, szerdán keresk. számtan, mennyiségtan s irodai munkálatok az alsó osztályban. Magyar, német és francia nyelv a középsőben. 22-én, pénteken földrajz, természettan és keresk. levelezés az alsó osztályban. Jogi és gazdasági ismeretek, történet, vegytan a középsőben. 25-én, hétfőn történet és kereskedelmi ismeretek az alsóban. Földrajz, keresk. levelezés és könyvvitel a középső osztályban. 29-én délelőtt 9 órakor az intézet dísztermében a tanév ünnepies bezárása, jutalmak és bizonyítványok kiosztása. Az osztályvizsgálatok mindenkor délután 3 órakor kezdődnek. A vizsgálatok nyilvánosak lévén, rájuk a fenn-tartó testületet, a szülőket és az iskolaügy barátait tisztelettel meghívja. Nagyváradon, 1906. május hó 30-án. *Az igazgatóság.*

IRODALOM.

Magyar Gazdák Szemléje a magyar gazdaszövetség folyóiratának legutóbbi füzeté Bernát István szerkesztése alatt következő kiválóan érdekes tartalommal jelent meg:

Legyőzött agrárizmus? (Bernát István). Bismark mint szociálpolitikus. A szövetkezés állapota é akadályai Keleten és Észak-Európában. Le Play (Geöcze Sarolta). Gyakorlati eredmények. A milánói fogyasztószövetkezet története. (Csillai Kálmán.) Különlék: Értesítés. — A választás eredménye. — A magyar gazdák gyászja. — Mezőgazdasági érdekképviselet. — Ipartörténeti vázlatok. — Választmányi ülésünk. — Amerikai bevándorlás. Szerkesztőség: Budapest, IX., Üllői ut 21. sz. Előfizetési ára egész évre 12 korona.

A Magyar Szemle szépirodalmi, művészeti és kritikai képes hetilap folyó XVIII. évfolyamának 22. száma május 31-én jelent meg a következő kiválóan érdekes tartalommal: Tálto, A nagy építőmester. — Heves Sándor, Szaválás és színjátás (hetedik közlemény). — Juhász Gyula. Új szonettek. (Aloé. — Shakspeare estéje.) — Szepessy László, Ha... — Zsoldos László, Koko. — Szepessy László, Zöld terek. — Progenies Hevae, Gonosz leány

Specziális
üzlet!

Specziális
üzlet!

A férfi-világ

figyelmébe

KALAP

különlegességi üzle-
temet

a mai napon megnyitottam.

Fő-utca 3. sz. alatt.

Teljes tisztelettel

Ptaff Kálmán

Specziális
üzlet!

Specziális
üzlet!

— Vékony Pál, Régi dal. — Jose Estremera, Montecristo. Spanyolból H. K.) — Regény: Hendel-Mazzetti Enrica bárónő. Jesse és Mária. (18. folyt. Ford. Auer István.) — Marcus, A hétről. (Kürthy György rajzaival.) — Irodalom: H. K., Fehér regény. (Regény, írta Gumbösné-Galamb Margit.) — Gízy. (Költemények, írta Ferke Agost.) — Népművelés. (Havi folyóirat, szerkesztik Bárczay István és Weszely Odón.) — Színház: cs, Yvonne de Treuille «A bohémélet»-ben. — Uj könyvek. — A szerkesztő üzenetei. — Hirdetések.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Péntek: Leányka.
Szombat: Leányka.

A színügyi bizottság ülése.

Nagyvárad város színügyi bizottsága tegnap délután rövid ülést tartott, amelyen a június havi műsoron kívül alig került valami érdemlegesebb tárgy megbeszélésre.

Dr. *Hoványi Géza* elnöklelte alatt dr. *Radó Ignác*, dr. *Gyémánt Jenő*, dr. *Kurländer Ede*. *Somogyi Károly* szinigazgató és *Juricskay Barna* jegyző voltak jelen.

Dr. *Hoványi Géza* elnök bemutatta a szinigazgató által június hónapra összeállított műsort, amely szerint az igazgató a következő darabokat tűzte ki előadásra:

Órangyal,	Paraszt becsület
Baccarat,	Pillangó kisasszony,
Nap hőse,	Koldusgróf,
<i>Az őszön</i> (uj),	Lotti ezredesei,
Egyenlőség,	Gül-Baba,
Hamlet,	Tavaszi,
Bizáncz,	Drótos tót,
<i>Kisértek</i> (uj),	<i>Csereleány</i> (uj),
Leányka,	Csókon szerzett vőlegény,
	Gyurkovits leányok.

A műsort tudomásul vették.

Egyes évi páholybérlet a B. és C. bérletet másra ruházták át, de ezen albérlet bérletszünetben nem kapták meg a helyet, bár az ő bérletük napjára esett a bérletszünet. Ezt panaszolják egyes albérlet.

Ez a kérdés szorosán véve nem tartozik a színügyi bizottság elé, de elvileg azon az állásponton van a bizottság, hogy a bérletszünetes előadásokhoz első sorban annak van joga, aki a bérlet törzskönyvébe szerepel. Az albérlet irassák be magukat a törzskönyvbe.

Dr. *Hoványi Géza* elnök azon kérdést intézte a szinigazgatóhoz, hogy igaz-e, miszerint *Ujházi Ede* akként nyilatkozott, hogy a Szigligeti szobor javára tervbe vett előadás közrefog működni?

Somogyi Károly szinigazgató erről mit sem tud.

Még néhány lényegtelen kérdés elintézésé után az ülés véget ért.

Leányka.

Eredeti magyar daljátéknak címezi Verő György a *Leánykát* s a cím körülbelül meg is felel neki. Bor és szerelem versenyeznek, melyik győzi le Thököly Imrét? Bizony legyőzi az egyébként győzhetetlen leventét mind a kettő, mind a két »leányka«.

Az egyik leányka Teleki Mihály uram leánya, Margit, aki éppen akkor érkezik meg Apafi Mihály fejedelem ő nagyságának udvarába, mikor ott borverseny folyik. Az udvarnál van a daliás ifjú Thököly Imre is, a kívül persze egyszerre megszeretik egymást. Margit kedvéért Thököly azt is megfogadja, hogy nem fog bort inni, míg jegyet nem váltanak. Meg is állja Thököly a fogadást vitézül mindenféle kísértéssel szemben, de mikor Margit maga áruhában biztatja őt az ivásra, bizony jót húz a kulacsból. Margit elkeseredik, Thököly is későn rettenve vissza, Margit nem

akarja őt, az állhatatlant jegyesének. Éppen akkor jelentik, hogy medve jár a hegyek között, Thököly elrohan, hogy ott jelje halálát. Margit kétségbeesve fut utána, szerencsére a medvét már más meglötte, baj nem esik, ellenben Marvit csinnye kiderül s kiki boldog lesz párjával.

A mese egyszerű, néhol, mint a III. felvonásban, üres is, úgy hogy mesterségesen kell tovább döcögteni. A párbeszéd már élénkebbek, néhol jóízű humor is csillan. A darab erőssége a zenéje. Van benne több dallam, a melyeket Verő legszebb alkotásai közé sorolhat. Margit belépője, a II. felvonásbeli kurucz kettős, Thököly III. felvonásbeli belépője ezek közé tartoznak. Verő ismeretes stílusa megérzik valamennyin, de ez is az eredetiség bizonyossága. Egészen véve a *Leányka* kedves, magyaros darab, amelynek hosszabb élete lesz a magyar színpadon, ha nem is sorolható a feltétlen remekművek közé.

A czimszerep *Károlyi Leonának* egyik legszebb, legértékesebb alakítása. Temperamentum kell ehhez a szerephez — hiszen Fedák Sári részére íródott! — s temperamentum van *Károlyi Leonában* bőven. Ötletes, eleven játéka, gyönyörű táncza mellé még pompás éneke is járult, úgy hogy az övénel harmonikusabb alakítást vidéken alig produkálhat valaki ebben a szerepben.

Partnere *Oláh Gyula* volt, aki ezuttal nemcsak igen jó baritonistának, hanem jó tánczosnak, és jó alakító tehetségnek is bizonyult.

Fehér Gyula Apafi maga volt a kedélyesség, a csöndes humor. A fejedeleme szerepét *T. Pogány Janka* játszotta és énekelte szép sikerrel. Pompás volt *Habakuk* mester szerepében *Tihanyi*; jóízű pendanda volt a komikus szerepben *Simon Mariska*. Kisebb szerepekben *Révész Ilona*, *Andai, Czene, Lengyel Margit, Szarvasi és Körmendi* ügyeskedtek.

A férfikar az I. felvonásban gyenge volt; egyébként ének-, zenekar megfelelt a mostani szűk viszonyokhoz képest.

Hanem azt már semmiféle szűk viszonyok sem magyarázzák meg, miért kell a francia szavakat kriminális volapüksséggel kiejteni?!

Közönség csekély számmal volt: valahonnan az a vaklárma terjedt el, hogy a premier elmarad s hiszékenyek ennek ültek fel. Bizonyal annál teltebb ház lesz ezután.

Dr. K. A.

Igazságszolgáltatás.

A hegyközkovácsi-i hóhérok.

A borzalmas bérgyilkosság, mely akkor az egész hegyközkovácsi-i lakosokat izgalomban tartotta, immár az igazságszolgáltatás megtörtelése felé közelg. A tegnapi tárgyalás alkalmával a bizonyítási eljárás teljesen befejeztetett. A tegnapi nap folyamán hallgatták ki a harmadrendű vádlottnak özv. Kontár Mihálynének az édesanyját, *Danielovics Antalnét*. *Danielovicsné* úgy vallott, mint — anyja. Mentőleg leányára és terhelőleg a meggyilkoltra. Bármennyire is akarta azonban menteni gyöngye vallomásával özv. Kontánét, annak szinte borzalmas kegyetlenségét nem tudta palástolni.

Nem valami hizelgő színben tünteti fel Kontánét a meggyilkolt unokatestvérének, *Konta Istvánnak* vallomása sem. *Konta István* vallomásával csak megerősíti Kontáné csapodár természetét. *Konta István* esküvéje előtt történt, hogy *Konta Istvánnak* hordóra volt szük-

sége. E hordót unokabátyjától, *Konta Mihálytól* kérte, mikor ezért elment, *Kontánéval* együtt mentek le a pinczébe. Mikor leértek a hordók között *Kontáné* ily szavakkal fordult *Konta Istvánhoz*.

— Csak még egyszer csókolj meg, hogy boldog legyek.

E kérelemre *Konta* megcsókolta *Kontánét*, *A* kihallgatott tanúk részint terhelők, részint mentők voltak. A bizonyítási eljárás végeztével *Ungvári Józsefné* és *Tar Jánosné* megeskütését határozta el a bíróság. Ez eskü letételét ez ideig függőben tartotta a bíróság, mivel az első ízben történt kihallgatásukkor vallomásuk nem látszott valószínűnek. A bizonyítási eljárás végeztével azonban a kétség kizárattott.

Ezek után a vád részéről indítványozott kérdések olvastattak fel, majd a védelem képviselői terjesztették elő kérdéseiket, melyekben a szándékos, de nem előre megfontolt emberölés és nem gyilkosság miatt kérik az esküdteket, hogy mondják ki a vádlottakat bűnösöknek. A vád képviselője bizonyította még a gyilkosságnak előre történt megfontoltságát, amely tényleg fönn is áll és aztán a tárgyalás folytatása a mai napra halasztatott.

Ma a kérdések végleges megállapítása, a vád és védbeszédek fogják a tárgyalást képezni. Ítélethozatalra valószínűleg holnap délelőtt kerül sor.

A kólyi gyilkosság.

Kóly a világ közepe. Ezt tudja és állítja minden kólyi gazda. A napokban óta világ közepén borzalmas gyilkosság történt. Annak idején megemlékeztünk a gyilkosságról a mely azonban a vizsgálat során teljesen más irányúnak bizonyult. — A gyilkosság szálai még 18 évvel ezelőtt kezdődtek fonódni *Balázs János* felesége u. i. ezelőtt 18 évvel meghalt. Felesége halála után egy váradi mulatóhelyről vitt magának házvezetőnőt, akivel 18 éven keresztül vadházasságban élt *Balázs*. Ez életet ezelőtt 3 évvel megzavta 60 éves *Nagy Imréne* halála. *Nagy Imre* jómódu földbirtokos volt *Kólyon*. *Balázs János*, mint napszamos ugyszólván mindennapos volt, *Nagy Imrének*él, hol gazdasági munkát végzett. *Nagy Imréne* halála után *Balázs Jánossal* vadházasságban élő *Orbán Margit* is többször megjelent *Nagy Imre* házában. *Orbán Margit* ettől az időtől fogva csinosabban járt s mindenáron megakart nyerni *Nagy Imre* tetszését. Az öreg ember nem hagyta észrevétlenül a leányasszonyt. Magához vette és a házvezetését rá is bízta. *Balázs János* ki *Orbán Margitot* a bűnök mélyéből emelte ki, mert szerette, többször kérte őt, hogy jöjjön vissza. A kérést azonban *Orbán Margit* nem hallgatta meg. *Nagy Imre* házában *Orbán Margit* oda kerülésével minden megváltozott. A *Nagy* gyermekei elhagyták az atyai házat, mert *Orbán Margit* elűzte őket, a garázdálkodás is pangásnak indult. *Nagy Imre* *Orbán Margit* presszionálása folytán örökös félelemben volt. *Orbán Margit* ugyanis azt beszélte az öreg embernek, hogy *Balázs János* ő miatta bosszút fog állani mindkettőjükön. Erre elhatározták, hogy *Balászt* el fogják pusztítani. E tervük kivételére egy napszamos asszonyt is igénybe vettek. Ennek a napszamos asszonynak tiz koronát adtak, hogy hívja el *Balászt Jánost* *Nagy Imréhez*, hol *Orbán Margit* kifog vele békülni. Háromszor, négyszer

element Balázsért az asszony, azonban Balásznak balsejtelmei voltak és nem hallgatott a hívásra. Az elmúlt csütörtökön amikor szintén megjelent nála a napszámosasszony és hívta őt Nagyékhöz, engedett a kérésnek és elment.

Balázs Nagy házában a konyhában találta Orbán Margitot, ki háttal állott az ajtó felé. Balázs oda ment és Orbán Margitot megölelte, és megakart csókolni. Erre az elrejtőzött Nagy Imre egy baltával előlépett és Balázs Jánost először fejbe vágta kétszer, és mikor látta, hogy még él, kétszer oldalba is vágta. A gyilkosságnál jelen volt a napszámosasszony is, mikor a rémes jelenetet látta, éles sikolyt hallatott és segítségért futott. A gyilkosok pedig bezárkóztak a házba.

A segély hívásra csakhamar össze sereglett az egész falu és mikor megtudták az esetet, a házat ostrom alá vették. A csendőrség csakhamar a színhelyre érkezett. Azonban a felzúgott népet nem tudták megfékezni, mire Diószegről is segílyt kértek csak nagy erőfeszítéssel tudták a népet visszaszorítani. Mikor a csendőrség a gyilkosokat megvasalva kitolta a házból a nép haragja tetőpontra hágott és követelték a csendőröktől Orbán Margit kiadását. A csendőrség már-már fegyvert akart használni, mikor a falu bírása felvilágosította a népet a bekövetkezendő eredményekről, mire a nép csillapulva utat engedett a csendőrségnek. Mikor a csendőrök megvasalva kísérték Orbán Margitot a gyilkos nő felháborító hangon kiáltotta a nép felé:

— Semmi közöm magukhoz. Füttyölök magukra.

Az ügy vizsgálata még mindig folyik, azonban a legközelebbi esküdszéki ciklusra már belesz fejezve és annak legérdekesebb tárgyalása lesz.

TÁVIRATOK.

Lapzártakor.

Bombamerénylet a spanyol királyi nászon.

Budapest, május 31. (Saját tud. táv.) Madriból jelentik: **Alfonzó és Ena kocsijába, esküvőjük után a madridi olasz követség palotája előtt egy virágcsokorba rejtett bombát dobtak.**

Iszonyatos dördüléssel fölrobbant, de a királyi párnak semmi baja sem történt. Négy katonatiszt, egy márkiné, és a néző közönség soraiban egy 17 éves leány szörnyet halt. Tizenketten súlyosan megsebesültek. A gyanu londoni anarchistákra irányul, kik mintegy 50-en utaztak Angliából Madridba. A királyi pár más kocsiba ült s folytatta útját.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, május 31.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—

Rimamurányi	— — — —	525.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — — —	670.—
Közuti vasut	— — — —	594.—
Városi villamos vasut	— — — —	327.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, május 31.

Buza okt.	— — — —	16.82
Rozs okt.-re	— — — —	17.12
Tengeri április 1906	— — — —	14.—
Zab ápr.-ra	— — — —	13.64
Repeze aug.-ra	— — — —	—.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 május 31-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	114.—
Magyar koronajárdék 4%	— — —	95.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	85.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	95.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.—
Magyar gyermek sorsjegy-kölcson	— — —	210.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	— — —	157.50
Osztrák járdék papirban	— — —	99.50
Osztrák járdék ezüstben	— — —	100.50
Osztrák korona járdék	— — —	118.—
Osztrák járdék aranyban	— — —	99.75
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.50
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.65
Magyar hitelbank részvény	— — —	814.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	670.24
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	673.75
Német birodalmi márka	— — —	19.12
London vista	— — —	117.22

Marha ártáblázat 1906. évi máj. 22. máj. 29.

1 pár I-ső rendű jármos ökör	800—900 korona.
1 pár II-od rendű jármos ökör	700—800 korona.
1 pár II-ad rendű jármos ökör	600—700 korona
1 drb fejős tehén	170—370 kor., 1 drb vágó ökör
150—420 kor. 1 drb. vágó tehén	220—380 ökör
1 drb veres borju	40—60 kor. 1 drb. fél éves borju
63—93 kor., 1 drb egy éves borju	70—170 kor., 1 drb két éves borju
90—240 korona. 1 drb hizott sertés	116—120 kor., pár fél éves sertés
58—65 kor., 1 pár egy éves sertés	80—95 kor. 1 pár két éves sertés
145—210 korona. 1 drb. igaz ló	170—390 korona. 1 pár ökörbőr
58—64 gor., 1 pár tehénbőr	40—52 kor. 1 pár borjubőr
10—20 kor., 1 pár lóbőr	18—26, korona.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUOSKICS GYULA.

Lakatos műhely áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **lakatos műhelyünket** Nagypiacz-téri Öváry-házból a

Szalárdi-u. 9. szám alá

helyeztük, hol minden e szakmába vágó munkát lehető legpontosabban és csinos kivitelben készitünk szolid árak mellett. Rácsokat, sirkerítéseket, vasablakokat, napellenzőket elsőrendű kivitelben. Kitünő takaréktűzhelyeket szavatosság mellett és minden e szakmába tartozó legkisebb javításokat gyorsan és pontosan személyesen végzünk.

Szives pártfogásaikat kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Maár Lajos és Testvére.

TÖRT SZÁMOK

TANITÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő tanulóknak, kisiparosoknak és kisgazdáknak számára.

Irta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára **20 fillér.**

Vidékre 25 fillér előleges beküldése mellett bérmentesen küldetik meg.

Pesti hazai első takarékpénztár sorsjegyeket

napi árban elad s ezen sorsjegyekre magas összegű

kölcsonöket nyujt

a legelőnyösebb feltételek mellett a

Polgári Takarékpénztár részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth-utca.

Felhívás!

A Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság igazgatósága közlése, hogy részvényeseink I. évi május hó 9-én megtartott közgyűlésen hozott határozata értelmében a társaság részvénytőkéjét 400 000 koronával

1.000.000

koronára felemeli a következő módok mellett:

1. Kibocsátunk 2000 darab új részvényt 200 korona névértékkel.

2. Minden új részvényért a részvénytőkére 200 korona, s a tartaléktőke javára 70 korona összesen 270 korona fizetendő, azonfelül ez összegnek 1906. január 1-től, a befizetés napjáig járó 6 %-os kamata és a részvény kiállítására és bélyege fejében 2 korona 64 fillér.

3. A részvényesek az új részvényre elővételi-joggal bírnak és pedig aképen, hogy 3 darab régi részvény után 2 új részvény jehyezhető.

4. Az új részvények a régiakkal mindenben egyenlők, s már az 1906. év üzleti jóvedelmében részesednek.

5. A részvények elővételi jogukat részvényeik bemutatásával a társaság helyiségében a hivatalos órák alatt 1906. évi május 31-ig bezárólag gyakorolhatják, míg a részvényjegyzés zárhatárideje 1906. június 15 napja.

6. A részvényesek értékében a jegyzéskor 70 korona fizetendő, a hátralékos 200 korona és a járulékok legkésőbb 1906. július hó 31.

Nagyváradon, 1906. május hó 9-én.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

A „NAGYVÁRADI HITELBANK” részvénytársaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

Legalább 3 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Leszámitol váltókat.

Előleget ad: értékpapírokra, ékszerekre és terményekre.

Jelzálog kölcsönt nyújt: házakra és földbirtokra.

Az igazgatóság.

Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe, hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményű

BÚTOROKAT

gyári árban, kezeség mellett a

Magyar Műbútorgyár Részvénytársaságnál
NAGYVÁRADON, FŐ-UTCZA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.

Kívánatra tervek és költségvetések. — Telefon 421 szám.

Kiadó

2 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakás Nogáll-utca 9 sz. házban

Értekezhetni a

Leszámitoló és Jelzálogbank
részvénytársaság
irodájában.

Dorongosi dűlőben

Szy József féle teljesen beültetett és termő szőlő 9 parcellában eladó. Venni szándékozik értekezhetnek a Polgári Takarékpénztárban Kossuth Lajos utca 4 sz.

A 4 % -os magyar koronajáradék
1906 június hó 1-én esedékes

szelvényeit

már május hó 20-ától
költségmentesen beváltjuk.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR-
ÉS TERMÉNYHITELBANK
NAGYVÁRAD, TELEKY-U. 3.
Telefonszám: 46.

HIRDE T É S E K

jutányos árban

felvételnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai czipő és csizmagyár”

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállító

370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanoncz internátus 24 belakó, 18 bejáró tanoncz

Készítünk kizárólag kézimunkával a legfinomabb s legartósabb kivitelben

férfi, női, és gyermek- **czipőket, csizmákat**

francia angol és amerikai szabás szerint s ezeket:

eredeti gyári szabott áron

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házunkban (volt rendőrségi épület) kicsinybeni eladási üzletünkben árusítjuk.

Különleges lábbeliek. Katonatisztek. Gazdászok. Vasuti és postatisztek. Csendőrök és pénzügyőrök részére.

